

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL SODININKŲ BENDRIJOS „AŽUOLYNAS“ SKUNDO PRIEŠ VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2012-06-29 Nr. 4D-2012/1-207

Vilnius

I. SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo sodininkų bendrijos (toliau – SB) „Ažuolynas“ (toliau vadinama ir pareiškėja) pirmininkės Ramutės Giriūnienės pateiktą skundą dėl Vilniaus miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) administracijos pareigūnų veiksmų, sprendžiant klausimus, susijusius su projektuojamos mobiliojo ryšio operatorių bazinės stoties bokšto VL190, Pagubės sodų 25-oje g. 7, statyba.

2. Pareiškėja skunde nurodė:

2.1. Projektuojamas mobiliojo ryšio operatorių bokštas Pagubės sodų 25-oje gatvėje yra iš visų pusių apsuptas sodo teritorijos ir sodininkų asmeninių sklypų. Savivaldybė, tvirtindama Specialųjį miesto planą, į tai neatsižvelgė ir nei SB „Ažuolyno“ kaip juridinio asmens, nei atskirų sodininkų, kurių sklypai ribojasi su miškeliu, kuriame projektuojama bazinė stotis, neinformavo ir nederino.

2.2. Šiuo metu pateiktame viešajam svarstymui projekte, su kuriuo galima susipažinti Vilniaus miesto Verkių seniūnijoje, neparodyti kaimynystėje esantys sodininkų sklypai: 7-194, 7-195, 7-196, 7-197, 7-198, 7-199, 7-200, 7-201, 7-202, 7-203, 7-204, 7-205, 7-206, 7-207, 7-208, 7-209, 7-210, 7-211, 7-212, 7-213, 7-214, 7-215, 7-216, 7-217; o taip pat per upeliuką esantys šeštame masyve sklypai: 6-001, 6-002, 6-003, 6-004, 6-005, 6-006, 6-007, 6-008, 6-009, 6-010, 6-011, 6-012, 6-013, 6-014, 6-015. Daugelyje iš jų jau yra pastatyti gyvenamieji namai, sodo namai, kituose statomi.

2.3. Bokštui skirtoje teritorijoje jo neįmanoma suprojektuoti taip, kad nebūtų pažeisti sodininkų bendrijos narių interesai, išlaikyti „sanitariškai saugūs“ (taip skunde; šios ir kitų citatų kalba netaisyta) atstumai nuo visų sodininkų sklypų ir nuo Pagubės gyventojų namų.

2.4. Bendrijos teritorijoje visų mobiliojo ryšio operatorių ryšys puikus ir šioje vietoje statyti bokštą būtų netikslinga.

2.5. SB „Ažuolyno“ administracija ir atskiri sodininkai kreipėsi į Savivaldybės administraciją, norėdami apginti viešąjį interesą ir savo teises į saugią aplinką, bet iš Savivaldybės jokio atsakymo negavo.

3. Pareiškėja prašo Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus padėti, siekiant apginti sodininkų bendrijos narių ir kaimo gyventojų interesus bei uždrausti bazinės stoties VL190 statybą Pagubės sodų 25-oje g. 7.

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

4. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius, atsižvelgęs į skunde nurodytas aplinkybes, kreipėsi į Vilniaus miesto savivaldybės administraciją, Vilniaus apygardos prokuratūrą ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministeriją, prašydamas pateikti oficialiai patvirtintomis dokumentų kopijomis pagrįstą informaciją bei paaiškinimus, reikalingus skundo tyrimui.

Tyrimo metu atlikta Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojos Editos Tamošauskienės 2012-03-19 raštu Nr. A51-16397(3.3.2.1-EM4), Vilniaus apygardos prokuratūros Civilinių bylų skyriaus prokuroro Rolando Kruopio 2012-05-04 raštu Nr. 1.10-431 bei Lietuvos Respublikos aplinkos viceministro Stanislovo Šriūbėno 2012-06-01 raštu Nr. (14-2)-D8-5120 Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriui pateiktos informacijos analizė.

Nustatytos tyrimui reikšmingos aplinkybės

5. Savivaldybės administracijos pateiktais duomenimis, pareiškėjos skunde nurodytas skaitmeninio radijo ryšio bazinės stoties bokštas VL 190 numatytas statyti, vadovaujantis Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos skaitmeninio radijo ryšio tinklo bazinių stočių išdėstymo specialiuoju planu, patvirtintu Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2008-04-23 sprendimu Nr. 1-449.

Iš tyrimui pateiktų dokumentų matyti, kad Savivaldybės taryba 2008-04-23 sprendimu Nr. 1-449 patvirtino Skaitmeninio radijo ryšio tinklo bazinių stočių išdėstymo Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje specialųjį planą (toliau – Specialusis planas), pavėsama Savivaldybės administracijos struktūriniais padaliniais vadovautis šiuo planu, nustatant skaitmeninio radijo ryšio tinklo bazinių stočių išdėstymo Vilniaus mieste poreikį.

Savivaldybės administracijos tvirtinimu, „pareiškėjų skunde nurodytos bazinės stoties bokštas VL 190 numatytas ir planuojamas statyti laisvoje valstybinėje žemėje, į sodininkų bendrijos „Ažuolynas“ teritoriją nepatenka. Teritorijos, kurioje numatyta statyti skaitmeninio radijo ryšio tinklo bazinės stoties bokštą VL 190, šiuo metu jokie teritorijų planavimo dokumentai, t. y. specialieji ar detalieji planai, nerengiami ir nėra suformuotų sklypų.“

6. Savivaldybės administracija pateikė Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriui duomenis apie informacijos, susijusios su Specialiuoju planu, teikimą visuomenei:

„Informacija apie rengiamą specialųjį planą 2006-12-16 buvo paskelbta dienraščio „Lietuvos rytas“ priede „Sostinė“ (Nr. 289);

Savivaldybės administracijos seniūnijoms (tarp jų ir Verkių seniūnijai, kurios teritorijoje yra numatyta skunde minima skaitmeninio radijo ryšio bazinė stotis) 2007-07-17 buvo išsiųstas parengtas Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos skaitmeninio radijo ryšio tinklo bazinių stočių išdėstymo specialusis planas, siekiant supažindinti visuomenę ir gauti pasiūlymų dėl specialiojo plano sprendinių. Taip pat buvo pateikta informacija apie teritorijų planavimo dokumento eksponavimo vietą bei viešo susirinkimo laiką ir vietą.

Apie parengto teritorijų planavimo dokumento (specialiojo plano) viešą svarstymą su visuomene 2007-07-28 buvo paskelbta dienraščio „Lietuvos rytas“ priede „Sostinė“ (Nr. 170). Informacija apie rengiamą viešą ekspoziciją ir viešo susirinkimo vietą bei laiką papildomai buvo skelbta visų suinteresuotų seniūnijų skelbimų lentose;

Dokumento (specialiojo plano) svarstymo su visuomene laikotarpiu nuo paskelbimo spaudoje dienos, t. y. 2006-12-16 iki viešo susirinkimo dienos, t. y. 2007-08-21, nei planavimo organizatorius, nei rengėjai besidominčiųjų planavimu skelbtose teritorijose nesulaukė;

Parengtas specialusis planas buvo eksponuotas nuo 2007-07-28 iki rugpjūčio 21 d. imtinai Vilniaus miesto savivaldybės patalpose (Konstitucijos pr. 3, 5 aukštas, 528 kambarys). 2007-08-21 įvyko viešo projekto svarstymo su visuomene susirinkimas;

Specialiojo plano viešo eksponavimo ir svarstymo su visuomene laikotarpiu pastabų ir pretenzijų negauta.

Parengtas specialusis planas buvo suderintas su visomis suinteresuotomis žinybomis ir institucijomis, išdavusiomis planavimo sąlygas šiam teritorijų planavimo dokumentui rengti:

– Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus visuomenės sveikatos centru (2007-07-26 protokolai Nr. 12-1598);

– Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamentu (2007-11-28 Nr. VR-17-3177);

– Nemenčinės miškų urėdija (2007-10-24);

– Pavilnių ir Verkių regioninių parkų direkcija (2007-10-11);

– Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Aplinkos apsaugos skyriumi (2007-10-12);

– parengtas specialusis planas buvo suderintas Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Miesto plėtros departamento Nuolatinės statybos komisijoje (2007 m. gruodžio 12-13 d. posėdžio Nr. 1-50 kompleksinio derinimo protokolai Nr. 65);

– parengtas ir suderintas specialusis planas buvo pateiktas tikrinti Vilniaus apskrities viršininko administracijos Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros departamentui. Patikrinimo išvada – teigiama (2007-12-19 Teritorijų planavimo dokumento patikrinimo aktas Nr. (100)-11.81-519A).“

7. Atsižvelgdamas į pareiškėjos skunde nurodytą teiginį, kad iš Savivaldybės administracijos nebuvo gauti atsakymai į SB „Ažuolyno“ administracijos ir atskirų sodininkų kreipimusis dėl skaitmeninio radijo ryšio bazinės stoties (bokšto) VL190 statybos, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius paprašė Savivaldybės administracijos informuoti apie administracijoje, struktūriniame padalinyje gautus SB „Ažuolynas“ ar atskirų gyventojų iš šios sodininkų bendrijos teritorijos kreipimusis, susijusius su projektuojamos mobiliojo ryšio operatorių bazinės stoties bokšto VL190 statyba Pagubės sodų 25-oje g. 7, bei teritorijos, kurioje ruošiamasi statyti šį statinį, planavimu.

Savivaldybės administracijos pateiktais duomenimis šiuo klausimu, Savivaldybės administracijoje buvo gautas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Komunikacijų departamento priėmimo skyriaus persiustas SB „Ažuolynas“, Pagubės ir Ustromės kaimų gyventojų skundas dėl skaitmeninio radijo ryšio bazinės stoties (bokšto) VL 190 statybos. Atsakymas Priėmimo skyriui buvo išsiustas 2012-03-07, rašto kopiją išsiunčiant SB „Ažuolynas“ pirmininkei R. Giriūnienei.

Savivaldybės administracijos Miesto plėtros departamento direktoriaus Artūro Blotnio 2012-03-07 rašte Nr. A63-170-(3.2.1-EM4) Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Komunikacijų departamento priėmimo skyriui ir SB „Ažuolynas“ pirmininkei R. Giriūnienei, išaiškinus informaciją apie planavimo viešojo svarstymo procedūras, pažymėta:

„Specialiajame plane pažymėtos skaitmeninio radijo ryšio bazinių stočių išdėstymo koordinatės nėra pagrindinis šio teritorijų planavimo dokumento reglamentas. Šis specialusis planas sprendžia tik principines tokių objektų išdėstymo vietas bei nustato bendrą tokių objektų skaičių savivaldybės teritorijoje. Pagal galiojančius teisės aktus, sklypai tokiems objektams neformuojami ir jie statomi laisvoje valstybinėje žemėje. Laisvos neužstatytos valstybinės žemės administravimą Vilniuje atlieka Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Vilniaus miesto žemėtvarkos skyrius. Todėl, Miesto plėtros departamento nuomone, kiekviena konkreti skaitmeninio radijo ryšio tinklo bazinės stoties vieta turėtų būti derinama su tiesioginiu žemės valdytoju, t. y. Vilniaus miesto žemėtvarkos skyriumi, su Visuomenės sveikatos centru, bei su miškų teritorijas prižiūrinčiomis tarnybomis, jei objektas patenka į miškų teritorijas. Gavus šių žinybų pritarimus bei derinimus, skaitmeninio radijo ryšio bazinių stočių techninis darbo projektas yra teikiamas derinimui į Nuolatinę statybų komisiją.“

8. Vilniaus apygardos prokuratūroje 2010-08-30 buvo išnagrinėtas sodininkų bendrijos „Gamta“ prašymas dėl galimų teisės aktų pažeidimų, rengiant bei Savivaldybės tarybai 2008-04-23 sprendimu Nr. I-449 tvirtinant skaitmeninio radijo ryšio tinklo bazinių stočių išdėstymo Savivaldybės teritorijoje specialųjį planą bei Savivaldybės administracijai išduodant 2009-04-08 projektavimo sąlygų sąvadą Nr. RPS 671.

2010-08-30 buvo priimtas nutarimas atsisakyti kreiptis į teismą dėl viešojo intereso gynimo.

Nutarime konstatuota:

„Teisėjų kolegijos nuomone, nepakankamai išsami informacija spaudoje dėl pareiškėjų neveikimo negali būti pripažinta kaip juos klaidinanti ir trukdanti realizuoti savo teises (2005-02-17 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁴247/2005).“

„Nors planavimo organizatorius pažeidė Nuostatų (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996-09-18 nutarimu Nr. 1079 patvirtintų Visuomenės informavimo ir dalyvavimo teritorijų planavimo procese nuostatų normą, reikalaujančią, jog susipažinimui su teritorijų planavimo dokumento projektu būtų skiriamas ne trumpesnis kaip 1 mėnesio laikotarpis (buvo skirtos 22 dienos), tačiau šis pažeidimas prokuroro nuomone nelaikytinas esminiu ir nedaro įtakos Specialiojo plano sprendiniams.“

Duomenų, kad šis prokuroro nutarimas būtų buvęs apskūstas nustatyta tvarka, tyrimo metu nebuvo gauta.

9. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, civilinėje byloje pagal ieškovo Marijampolės rajono apylinkės vyriausiojo prokuroro, ginančio viešąjį interesą, ieškinį dėl administracinių aktų panaikinimo ir neteisėtos statybos padarinių pašalinimo pasisakė dėl būtinumo rengti detalų planą judriojo ryšio bazinės stoties statybai.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2011-12-21 nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-523/2011 konstatuota:

„Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo, formuojančio teismų praktiką taikant teritorijų planavimą reglamentuojančias teisės normas, jurisprudencijoje pripažįstama, kad detalieji planai neturi būti rengiami, jeigu nėra sąlygų, nustatytų Teritorijų planavimo įstatymo 22 straipsnio 1 dalyje, ir yra bent viena to paties straipsnio 3 dalyje įtvirtinta sąlyga, esant kuriai detalusis planas neturi būti rengiamas (žr. pvz.: Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2007-04-27 nutartį administracinėje byloje Nr. A 2-235/2007; 2011-03-28 nutartį administracinėje byloje Nr. A 525-857/2011).“

„Tokie privalomi teritorijų tvarkymo ir naudojimo režimo reikalavimai kaip teritorijos (žemės sklypo) naudojimo būdas ir (ar) pobūdis, leistinas pastatų aukštis, leistinas žemės sklypo užstatymo tankumas ir leistinas sklypo užstatymo intensyvumas gali būti apibrėžiami tik detaliuoju planu (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2009-12-21 nutartis administracinėje byloje Nr. A 662-1465/2009). Teritorijų planavimo įstatyme nenumatyta galimybės nenustatyti privalomų teritorijų tvarkymo ir naudojimo režimo reikalavimų arba laikyti juos nustatytais pagal faktą (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011-02-10 sprendimas administracinėje byloje Nr. A 822-265/2011).“

Dėl argumento, kad Žemės įstatymo 40 straipsnio 2 dalies 2 punkte numatyta, jog atskiru žemės sklypu neformuojami žemės plotai, kuriuos užima elektros linijų stulpai ir kiti inžinerinės infrastruktūros objektai, kuriems aptarnauti reikalingas ne didesnis kaip 0,01 ha žemės plotas, teisėjų kolegija pažymėjo:

„Pagal Žemės įstatymo 2 straipsnio 20 dalį, *žemės sklypų formavimas ir pertvarkymas* yra visuma žemėtvarkos veiksmų, apimančių žemės sklypo projektavimą, šių sklypų ribų ženklavinimą vietovėje ir kadastro duomenų nustatymą bei jų įrašymą į Nekilnojamojo turto kadastrą. Tuo tarpu *teritorijų planavimas* – nustatyta procedūra teritorijos vystymo bendrajai erdvinei koncepcijai, žemės naudojimo prioritetams, aplinkosaugos, paminklosaugos ir kitoms sąlygoms nustatyti, žemės, miško ir vandens naudmenų, gyvenamųjų vietovių, gamybos bei infrastruktūros sistemai formuoti, gyventojų užimtumui reguliuoti, fizinių ir juridinių asmenų veiklos plėtojimo teisėms teritorijoje nustatyti (teritorijų planavimo įstatymo 2 straipsnio 35 dalis); *detalusis teritorijų planavimas* – savivaldybės teritorijos dalių planavimas žemės sklypo riboms nustatyti, naudojimo ir veiklos jame plėtojimo sąlygoms nustatyti, pakeisti arba panaikinti (Teritorijų planavimo įstatymo 2 straipsnio 4 dalis). [...]

Žemės sklypo formavimas yra tik vienas iš detaliojo teritorijų planavimo uždavinių, todėl Žemės įstatymo 40 straipsnio 2 dalies 2 punkto nuostata, kad žemės plotai, kuriuos

užima elektros linijų stulpai ir kiti inžinerinės infrastruktūros objektai, kuriems aptarnauti reikalingas ne didesnis kaip 0,01 ha žemės plotas, neformuojami atskiru žemės sklypu, negali būti aiškinama kaip nustatanti išimtį ir leidžianti tokiais atvejais nerengti detaliojo plano.“

10. Lietuvos Respublikos aplinkos viceministro Stanislovo Šriubėno 2012-06-01 raštu Nr. (14-2)-D8-5120 Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius buvo informuotas, kad „statybą leidžiančio dokumento išdavimas projektuojamo mobiliojo ryšio bokšto, Pagubės sodų 25-oje g. 7, Vilniuje, statybai pagal Projektą (Inspekcijos 2012-04-03 rašte Nr. (7.9)-2D-5078 Projektu įvardintas techninis projektas „Skaitmeninio radijo ryšio bazinės stoties VL190 nauja statyba Pagubės sodų 25-osios g. 7, Verkių sen., Vilniuje“) negalimas, nes Projekto sprendiniai pažeidžia Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo, Žemės įstatymo, Miškų įstatymo nuostatas ir neatitinka patvirtintos Žemės sklypų pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties, būdų ir pobūdžių specifikacijos teritorijos naudojimo būdo ir pobūdžio turinyje nurodytą galimą ūkinę veiklą bei su ja susijusią statybą.“

11. Dėl teritorijų planavimo dokumentų viešumai užtikrinti nustatytų reikalavimų laikymosi, rengiant Specialųjį planą, Inspekcija pasisakė:

„Rajono lygmens teritorijų planavimo dokumentų viešumas reglamentuojamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996-09-18 nutarimu Nr. 1079 patvirtintų Visuomenės informavimo ir dalyvavimo teritorijų planavimo procese nuostatų (toliau – Nuostatai) IV skyriuje, kuriame nenumatyta prievolė asmeniškai supažindinti ar derinti specialiųjų planų sprendinius su kaimyninių žemės sklypų valdytojais ar naudotojais (jeigu pagal rengiamus specialiojo plano sprendinius jų žemės sklypas nerezervuojamas svarbiems valstybės ar savivaldybės objektams). Įstatymu minėtiems asmenims teritorijų planavimo procese suteikta teisė reikšti pastabas ar teikti pasiūlymus viešumą užtikrinančių procedūrų metu.

Pagal Specialiojo plano byloje pateiktą svarstymo su visuomene ataskaitą minėta teise nepasinaudota, pastabų ir pasiūlymų svarstymo su visuomene laikotarpiu negauta, nors informacija apie pradedamą ir parengtą Specialųjį planą skelbta visose Nuostatų IV skyriaus 18 punkte nurodytose priemonėse (2006-12-16 Nr. 289 ir 2007 Nr. 170 dienraščio „Lietuvos rytas“ prieduose „Sostinė“, Savivaldybės interneto svetainėje, seniūnijų skelbimų lentose, parengto Specialiojo plano ekspozicija vyko Savivaldybės patalpose nuo 2007-07-28 iki 2007-08-21).

Papildomai Inspekcijai buvo pavesta išnagrinėti UAB koncerno „Alga“ (toliau – statytojas) pateiktą Projektą ir patikrinti jo atitiktį Specialiajam planui.

Išnagrinėjusi susidariusią padėtį, Aplinkos ministerija 2012-05-02 raštu Nr. (14-2)-D8-3993 pateikė savo nuomonę pareiškėjams, kopiją pateikdama Savivaldybės administracijai.

Inspekcija, patikrinusi UAB koncerno „Alga“ (toliau - Statytojas) pateikto Projekto atitiktį Specialiajam planui, konstatavo teisės aktų pažeidimus:

„Specialiojo plano sprendinių brėžinyje „Planuojamos nuotolinio ryšio bazinės stoties vietos topografinė schema“ Statinio vietos koordinatės nurodytos $X = 584797$, $Y = 6075814$ (LKS). Pagal Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenis nustatyta, kad koordinuoto taško vieta yra SB „Ažuolynas“ teritorijoje, ne miško paskirties žemės plote šalia Pagubės Sodų 25-osios gatvės (pridedama schema, taškas B).

Statytojo pateiktame Projekte (atsižvelgiant į aplinkybes, kad kitoje gatvės pusėje prieš Statinio statybos vietą nurodytą Specialiajame plane, įrengtas gyvenamasis namas) nurodyta kita negu Specialiajame plane Statinio statybos vieta. Projekto suvestinio inžinerinių tinklų plano brėžinyje pateiktos Statinio 3 taškų koordinatės: $X = 584824$, $Y = 6075823$; $X = 584830$, $Y = 6075822$; $X = 584826$, $Y = 60785817$. Pagal Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenų bazę nurodytos koordinatės yra valstybinės reikšmės miško teritorijoje, 2B grupės rekreacinių miškų teritorijoje (pridedama schema, taškas A).

SB „Ažuolynas“ nurodo, kad Specialiajame plane nurodytos Statinio vietos koordinatės pasaulinėje koordinacių sistemoje, kurios atitinka $X = 584848$, $Y = 6075920$ (LKS), buvo suderintos su Vilniaus visuomenės sveikatos centru, Civilinės aviacijos administracija, Skrydžių

saugos departamentu, Lietuvos kariuomenės oro pajėgomis, Aplinkos ministerija, Vilniaus miesto miškų urėdija ir t. t. (taškas C).

Inspekcijos nuomone, statybą leidžiančio dokumento išdavimas Statinio statybai pagal Projektą negalimas, nes Projekto sprendiniai pažeidžia Žemės įstatymo, Miškų įstatymo nuostatas ir neatitinka patvirtintos Žemės sklypų pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties, būdų ir pobūdžių specifikacijos teritorijos naudojimo būdo ir pobūdžio turinyje nurodytą galimą ūkinę veiklą bei su ja susijusią statybą.

Inspekcija patikrino Specialiajame plane nurodytas skaitmeninio radijo ryšio tinklo bazinių stočių (toliau - SRBS) vietos koordinates. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenimis, dalies SRJBS – Nr. 156, Nr. 157, Nr. 158, Nr. 159, Nr. 143 – statybos vieta yra miško paskirties žemėje, II B grupės, rekreacinių miškų teritorijoje.“

12. Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998-09-22 nutarimu Nr. 1138 patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų (2010-10-13 nutarimo Nr. 1473 redakcija) reikalavimus:

„7. Svarbiausieji Aplinkos ministerijos veiklos tikslai yra:

7.1. užtikrinti aplinkos formavimą pagal darnaus vystymosi principus;

7.2. formuoti valstybės politiką aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės ir taršos prevencijos, [...] poveikio aplinkai vertinimo [...] kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugos [...] miškų ūkio, teritorijų planavimo ir priežiūros, urbanistikos ir architektūros, statybos ir jos priežiūros, [...] ir organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą.“

13. Pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003-07-09 įsakymu Nr. 349 patvirtintų Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos nuostatų (2012-06-25 įsakymo Nr. D1-530 redakcija) reikalavimus:

„10. Inspekcijos veiklos tikslai:

10.1. užtikrinti, kad teritorijų planavimas būtų vykdomas teisėtai;

10.2. užtikrinti, kad statinių statyba būtų vykdoma teisėtai;

10.3. užtikrinti, kad administracinės paslaugos statybos srityje būtų teikiamos skaidriai.

11. Inspekcija atlieka šias funkcijas:

11.1. įgyvendindama 10.1 punkte nurodytą tikslą:

11.1.1. tikrina, ar planavimo sąlygos valstybės, Vyriausybės, Vyriausybės įgaliotos institucijos, apskrities ir savivaldybės lygmens bendrojo bei specialiojo teritorijų planavimo dokumentams (išskyrus žemėtvarkos schemoms) rengti atitinka teisės aktų reikalavimus, ar šių dokumentų sprendiniai atitinka planavimo sąlygas, ar atliktos visos teritorijų planavimo dokumentų rengimo, svarstymo, derinimo procedūros ir sprendiniai atitinka Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimus;

11.1.2. tikrina, ar planavimo sąlygų sąvadas valstybės sienos, krašto apsaugos ir strateginės reikšmės objektų teritorijų detaliojo planavimo, savivaldybės lygmens detaliojo planavimo dokumentams rengti atitinka teisės aktų reikalavimus, ar šių dokumentų sprendiniai atitinka planavimo sąlygas, ar atliktos visos teritorijų planavimo dokumentų rengimo, svarstymo, derinimo procedūros ir sprendiniai atitinka Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimus;

11.1.3. nustačiusi šių nuostatų 11.1.1 ir 11.1.2 punktuose nurodytų reikalavimų pažeidimus, reikalauja juos ištaisyti Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka, nesilaikantiesiems reikalavimų taiko administracinio poveikio priemones;

11.1.4. teikia motyvuotas išvadas dėl teritorijų planavimo dokumentų, nurodytų šių nuostatų 11.1.1 ir 11.1.2 punktuose, tvirtinimo tikslingumo (išduoda teritorijų planavimo organizatoriams teritorijų planavimo dokumento patikrinimo aktą dėl jų pateiktų tikrinti teritorijų planavimo dokumentų);

11.1.5. pagal kompetenciją vienerius metus po viešojo administravimo subjekto priimto su teritorijų planavimu susijusio administracinio sprendimo Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo

įstatymo ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka nagrinėja su šiuo administraciniu sprendimu susijusius skundus ir pranešimus;

[...] 11.2. įgyvendindama 10.2 punkte nurodytą tikslą:

11.2.1. tikrina, ar statybą leidžiantys dokumentai išduoti teisėtai;

11.2.2. tikrina visų naujai statomų ir rekonstruojamų ypatingų statinių statybos teisėtumą; kitais atvejais statybos teisėtumą tikrina pasirinktinai;

11.2.3. Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nustatytais atvejais sustabdo statybą;

11.2.4. atlieka savavališkos statybos prevenciją ir padarinių šalinimą;

11.2.5. Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso nustatytais atvejais surašo administracinių teisės pažeidimų protokolus, nagrinėja administracinių teisės pažeidimų bylas arba teikia šias bylas teismui;

11.2.6. dėl neteisėtai priimtų su statybos procesu susijusių administracinių sprendimų panaikinimo kreipiasi į šiuos sprendimus priėmusius subjektus arba į teismą;

11.2.7. jeigu statyba nėra savavališka ar nėra vykdoma pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą, įpareigoja statytoją (užsakovą) per nustatytą terminą pagal reikalavimus pakeisti statinio projektą ar pašalinti kitus trūkumus, susijusius su projektine dokumentacija, ar atlikti reikalingus statybos darbus, kad statinys (jo dalis) atitiktų statinio projekto sprendinius;

11.2.8. kai statytojas (užsakovas) neįvykdo Inspekcijos teisėtų reikalavimų, dėl jų vykdymo kreipiasi į teismą.“

14. Atsižvelgiant į tyrimo metu gautus dokumentus, paaiškinimus bei teritorijų planavimo ir statybos valstybinę priežiūrą atliekančios Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos išvadas, darytina išvada, kad pareiškėjos skunde nurodytos aplinkybės, kiek jos susijusios su Projektu, buvo patvirtintos, todėl ši skundo dalis, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, pripažintina pagrįsta. Tačiau Specialiojo plano viešojo svarstymo su visuomene procedūrose esminių pažeidimų Inspekcija nekonstatavo.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Inspekcija, konstatavusi, jog statybą leidžiančio dokumento išdavimas, nustatčius teisės aktų pažeidimus, negalimas, turi teisės aktų nustatyta tvarka užtikrinti tolesnę teritorijų planavimo ir statybos valstybinę priežiūrą.

15. Atsižvelgiant į šios pažymos 9 punkte nurodytą teismų praktiką, bei į tai, kad priimant sprendimus analogiškose situacijose, keltinas klausimas, ar skaitmeninio radijo ryšio bazinės stoties statyba pagal Specialųjį planą galima, neparengus žemės sklypo detaliojo plano ir neišdavus statybos leidimo, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius rekomenduoja Lietuvos Respublikos aplinkos ministrui inicijuoti specialistų išvados šiuo klausimu pateikimą (Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija metodiškai vadovauja teritorijų planavimo ir statybos valstybinei priežiūrai).

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

16. Vadovaudamasis Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia sodininkų bendrijos „Ažuolynas“ skundą pripažinti pagrįstu.

IV. SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

17. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 6 ir 17 punktais, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius siūlo:

– Aplinkos ministerijai – dėl išvados pateikimo – inicijuoti specialistų išvados pateikimą klausimu, ar skaitmeninio radijo ryšio bazinių stočių pagal Specialųjį planą statyba galima, neparengus bazinės stoties statybai eksploatuoti reikalingo žemės sklypo detaliojo plano ir neišdavus statybos leidimo.

– Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos – užtikrinti, kad sprendžiant klausimus, susijusius su skaitmeninio radijo ryšio bazinių stočių statyba, nebūtų pažeidžiami teisės aktų reikalavimai.

Apie rekomendacijos nagrinėjimo rezultatus Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių, Vilniaus miesto savivaldybės administraciją ir sodininkų bendriją „Ažuolynas“ informuoti raštu iki 2012-09-05.

Seimo kontrolierius

 Romas Valentukevičius